

НАИМЕНОВАНИЕ НА ПРОФЕСИЯТА

ПРОФЕСИЯ: **БОЛНОГЛЕДАЧ**

КОД: 723020 – ВТОРА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: „ЗДРАВНИ ГРИЖИ“

КЛЮЧОВИ ДУМИ: БОЛНОГЛЕДАЧ, ЗДРАВЕ, АСИСТЕНТ

ПОПУЛЯРНИ НАИМЕНОВАНИЯ: НЯМА

[HTTP://WWW.MON.BG/](http://www.mon.bg/) - СПИСЪК НА ПРОФЕСИИТЕ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ

СПЕЦИАЛНОСТИ ПО ПРОФЕСИЯТА

7230201 Здравни грижи – втора степен на професионална квалификация. Провежда се обучение за овладяване на знания, умения и компетентности, свързани с извършване на действия, които подпомагат възвръщането на жизненоважните функции на човек, изпаднал в тежко състояние вследствие на различни травматични причини.

Държавно образователно изискване за придобиване на квалификация по професията „Болногледач“ <http://www.mon.bg/> – ДООИ за придобиване на професионална квалификация по професии.

ОПИСАНИЕ НА КОНКРЕТНАТА РАБОТА ПО ПРОФЕСИЯТА

- ✓ **Основни дейности** – Болногледачът предоставя базови здравни грижи и/или подпомага дейността на специалистите по здравни грижи. Под ръководството на лекар (или специалист по здравни грижи) болногледачът подпомага нуждаещия се при удовлетворяване на основните му жизнени потребности – хранене, хигиена, движение, дишане, отделяне, сън, почивка, обучение и забавление и осигуряване на психосоциален комфорт.
- ✓ **Отговорности и задължения** – В своята работа болногледачът спазва правилата за добра практика и следва назначенията на медицинския специалист или социалния работник за удовлетворяване на универсалните (базовите) потребности, които са общи за всички и необходими за поддържане живота и здравето на хората.
- ✓ **Възможно работно време** – Работното време на болногледача се определя от потребностите от персонал в заведенията за долекуване и рехабилитация. Най-често работи на почасов работен график съгласно разпоредбите на трудовото законодателство. При определени ситуации, изискващи спешни и неотложни действия, се налага да работи на удължен работен ден, а също и в празничните и почивните дни.
- ✓ **Възможни правила и нормативи, които задължително трябва да се спазват** – Болногледачът извършва действия, съобразени с правилата и нормите за хигиена,

дезинфекция и стерилизация на болничната, извънболничната среда и в бита, отчитайки измененията и влиянието на околната среда върху човека.

ПЕРСПЕКТИВИ И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА НА ПРОФЕСИЯТА

- ✓ **Възможности за работа** – Придобилите квалификация по професията „Болногледач“ могат да работят в структурите на заведения за долекуване, социални заведения и заведения в общността. Болногледачите имат реални възможности за професионална реализация както в България, така и в други страни.
- ✓ **Възможности за допълнителни придобивки** – според практиката на работодателя
- ✓ **Трудности и предизвикателства в тази професия** – Работната среда предполага рискови фактори: **физически** риск при повдигане, сваляне и пренасяне на пациенти и др.; **сензорен** риск: миризми от използваните дезинфекционни и хигиенни препарати; **биологичен** риск: инфекции, алергии и др.; **психологически** рискове – силно емоционално натоварване в определени ситуации.
- ✓ **Възможни контакти** – С пациенти и техните близки, и с работния екип, като проявява гъвкаво поведение и адаптивност за работа при променящи се условия.
- ✓ **Ресурси, с които се работи** - Болногледачът използва специални транспортни средства – медицинска носилка, инвалиден стол и др. Използва указания, свързани със здравните грижи – работна документация (нормативни документи, план-график, рапортни тетрадки, регистрационни листове, индивидуален работен план, седмичен график на извършваните дейности, стандарти по здравни грижи), помощни средства, компютърна техника, лични предпазни средства.

ОРГАНИЗАЦИИ, В КОИТО МОЖЕ ДА СЕ УПРАЖНЯВА ПРОФЕСИЯТА И ВИДОВЕ ДЛЪЖНОСТИ

- ✓ **Сфера на дейност** – Здравни грижи
- ✓ **Организации/ институции, в които може да се реализира** – В лечебни заведения за долекуване и в общността (хосписи за терминално болни, в домашни условия, в социални заведения за стари хора и домове за хора с увреждания).
- ✓ **Длъжности, които могат да се заемат:**
  - Домашен санитар
  - Личен асистент
  - Социален асистент
  - Болногледач

- ✓ **Възможности за кариерно развитие** – Лицата, придобили втора степен на професионална квалификация по професията „Болногледач“, могат да повишават придобитата професионална квалификация чрез участие в различни форми за продължаващо професионално обучение.
- ✓ **Полезни връзки**
<http://www.nursing-bg.com/index.html> – Българска асоциация на професионалистите по здравни грижи

НЕОБХОДИМИ КАЧЕСТВА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ПРОФЕСИЯТА

- ✓ **Необходими личностни качества** – Болногледачът проявява емпатия, търпение, емоционална стабилност, лоялност и толерантност към възрастовите, етническите, религиозните и други различия на пациентите. Необходимо е да има добри обноски и приветлив външен вид.
- ✓ **Необходими знания и умения** – Познава и прилага стандартите и критериите за обслужване на пациенти. Умее да общува с пациентите и техните близки, да работи в екип. Болногледачът, който работи с деца, трябва да умее да привлича вниманието им и да спечели тяхното доверие.
- ✓ **Изисквана степен на образование** – Входящото минимално образователно равнище за лица, навършили 16 години, е завършено основно образование. Успешно положилите държавни изпити по теория и по практика на професията получават Свидетелство за професионална квалификация.
- ✓ **Къде може да се усвои** – в центрове за професионално обучение
- ✓ **Учебни предмети, които се изучават** – Икономика на здравеопазването, Основи и методи на социална работа, Анатомия, физиология и хигиена, Общи грижи за болния, Хигиена на храненето и др.
- ✓ **Изпити, които се полагат** – Държавни изпити за придобиване на професионална квалификация – теория на професията и практика на професията.

- **Линкове към полезна информация**

<http://www.mon.bg/> - Регистри, Регистър на средните училища

<http://www.navet.government.bg/> - Регистър на лицензираните центрове за професионално обучение

<http://www.mon.bg/> - Регистри, Регистър на акредитираните висши училища

Европейски съюз

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
 ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД
 ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
 „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ“ 2007 – 2013
 Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

„СИСТЕМА ЗА КАРИЕРНО ОРИЕНТИРАНЕ В УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ”

BG051PO001-4. 3. 02-0001